

D2-H Sikkerhets, helse og arbeidsmiljøplan (SHA-plan)

3407 Kongsvinger 2022-2028

Arkiv: 2021/17345

Innhold

Innhold	2
1. Distribusjon, lagring og revidering av SHA-plan	3
2. Innledning	4
3. Mål	4
4. Organisasjon	5
Byggherre Innlandet fylkeskommune.....	5
Hovedbedrift med samordningsansvar <navn>	5
Andre entreprenører/virksomheter tilknyttet kontrakten.....	5
Sideentreprenør <navn>	5
5. Organisasjonskart	6
6. Fremdriftsplan.....	7
Hovedfremdriftsplan i utførelsesfasen / Byggherrens fremdriftsplan.....	7
Detaljerte fremdriftsplaner Entreprenørens fremdriftsplan	7
7. Forebyggende SHA-arbeid	7
8. Spesifikke tiltak	8
Risikoanalyse.....	8
9. Rutiner for endring og oppdatering av SHA-planen.....	12
Entreprenørens plikter	12
Byggherres plikter	12
Vedlegg 1 til SHA-plan: Varslingsplan	13
Vedlegg 2 til SHA-planen: Melding om endring til SHA-planen, Samferdselsavdelingen.....	15

1. Distribusjon, lagring og revidering av SHA-plan

SHA-plan skal lagres elektronisk i byggherrens innrapporterings- og oppfølgingssystem for kontrakten.

Byggherren har ansvar for ajourføring, komplettering og distribusjon av SHA-plan. Det er SHA-kordinator som har ansvaret for utarbeiding og ajourføring av SHA-planen. Alle involverte parter har plikt til å melde fra om forhold som ikke er i overensstemmelse med planen, eller som bør behandles og innlemmes i planen.

Revidering av SHA-planen:

Revisjons-Nr.	Endring	Dato

Distribusjonsliste:

Funksjon	Kontaktperson	Virksomhet	E-post
Byggherre	Brede Sillerud	Innlandet fylkeskommune	brede.bredesen.sillerud@innlandetfylke.no
Koordinator utførelse (KU)	Brede Sillerud	Innlandet fylkeskommune	brede.bredesen.sillerud@innlandetfylke.no
Hovedentreprenør			

2. Innledning

Oppdraget omfatter drifts- og vedlikeholdsoppgaver, med selvstendig ansvar for å oppfylle noen av oppgavene, på fylkesveger med tilhørende sideanlegg, sideområder, utstyr og installasjoner i Nord-Odal, Sør-Odal, Kongsvinger, Eidskog og i henhold til vegliste gitt i kap. D2-V.

3. Mål

Byggherren setter krav til at HMS settes høyere enn kvalitet, framdrift og økonomi.

Innlandet fylkeskommune har som byggherre det mål at all virksomhet skal gjennomføres uten at mennesker, materiell og miljø påføres skade. For denne kontrakten er det satt følgende mål:

- H1-verdi (Fraværsskedefrekvens): 0
- H2-verdi (Personskadefrekvens): 0
- F-verdi (Fraværsfrekvens): 0
- N-verdi (Nestenulykkefrekvens): > 1000

4. Organisasjon

Byggherre Innlandet fylkeskommune

Rolle	Navn
Prosjekteier	Arne Fredheim
Enhetsleder	Knut-Arne Berg
SHA-koordinator	Brede Sillerud
Byggeleder	Brede Sillerud

Hovedbedrift med samordningsansvar <navn>

Rolle	Navn
Prosjektleder	
Leder (navn) for samordningsansvaret	
Anleggsleder(e)	
Verneombud	

Andre entreprenører/virksomheter tilknyttet kontrakten

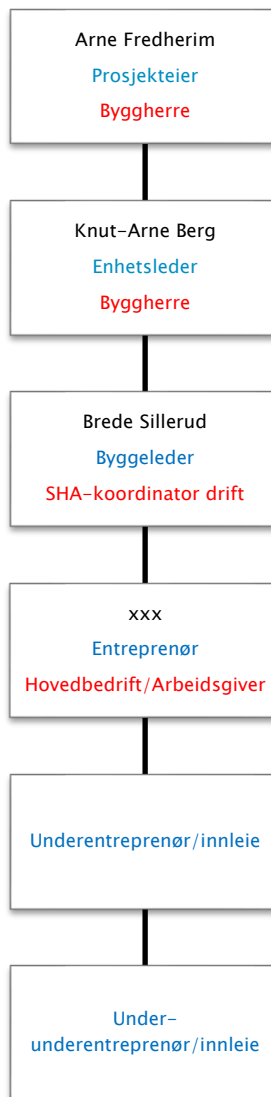
Virksomhet
Sett inn flere rader ved behov

Sideentreprenør <navn>

	Navn
Prosjekteier	
HMS-leder	
Anleggsleder(e)	
Verneombud	

5. Organisasjonskart

Rød tekst: Rolle iht byggherreforskriften/arbeidsmiljøloven. NB: Rollen som koordinator er å anse som kontaktpersoner hos byggherre. Juridisk person er Statens vegvesen som byggherre (rettssubjekt)

Blå tekst: Entrepriaseforhold

Hovedfremdriftsplan i utførelsesfasen / Byggherrens fremdriftsplan

Nr	Beskrivelse	Dato
1	Kontraktstart	01.09.22
2	Kontraktslutt	31.08.28
3	Overtakelse fra entreprenør (senest)	30.04.28

Detaljerte fremdriftsplaner Entreprenørens fremdriftsplan

Sett inn lenke hvor denne finnes eller hvor fremdriftsplan er slått opp.

7.Forebyggende SHA-arbeid

Byggherrens SHA-plan omfatter en overordnet risikovurdering med spesifikke tiltak (kap. 8) i henhold til Byggherreforskriften. Det er Entreprenørens ansvar å ivareta de risikoforholdene (driftsoppgaver) som ikke er omfattet av byggherreforskriften gjennom sin internkontroll. Entreprenøren plikter å gjennomføre egne risikovurderinger og utarbeide gode arbeidsprosedyrer. Dersom risikofylt arbeid ikke er beskrevet hverken i SHA-planen eller i entreprenørens internkontrollsystem, skal det gjennomføres Sikker jobb analyse (SJA). Det skal vurderes om det skal gjennomføres en fullstendig risikovurdering og utarbeides ny arbeidsprosedyre. Det må også vurderes om dette omfattes av byggherreforskriften, slik at SHA-planen må oppdateres.

Risikoanalyse

Prosjekt: 3407 Kongsvinger 2022–2028 Driftskontrakter		Formål: Utarbeide byggherrens overordna risikovurdering for å ivareta sikkerheten til ansatte og 3.part.	
Prosjekteier: Arne Fredheim	Byggeleder: Brede Sillerud	Sted: Teams	Dato: 08.11.2021
Prosjektinformasjon ift SHA: Driftsoppgaver er arbeid på og langs veg. Risikoforhold i henhold til Byggherreforskriften er vurdert		Grunnlagsdata: Erfaringer fra tidligere kontrakter i SVV og Statens vegvesen sin Synergi	
Utarbeidet av (deltakere): Lise Nystuen, Lena Helseth, Ronny Finvik, Andreas Sande Lien, Jolanta Alhaug, Jorunn Børresen, Trond Røstadstuen, Kine Skarstein, Kjersti Røislien, Richard Ramsland			

Nr.	Aktivitet	Uønsket hendelse	Risikoreduserende tiltak	Risiko nivå Før tiltak	Risiko nivå Etter tiltak	Ansvar	Frist	Ref BHF §8c
1	Arbeid på veg	Fare for påkjørsel, personskade og materielle skader på både ansatte og 3. part	Bruk av synlighetstøy. Opplæring og nødvendig sikring. Bruke varsellys på kjøretøy. Benytte bil med lys som buffer ved korte stopp langs veg. Godkjent arbeidsvarslingplan og dialog med skiltmyndighet.	K5/S3	K2/S1	EN	Før oppstart	8c-3

2	Arbeidsvarsling inkludert manuell dirigering-utsetting av skilt/utstyr	Personskade ansatt, fare for påkjørsel	Etablere gode rutinebeskrivelser for dette arbeidet. Bruk av synlighetstøy. Opplæring og nødvendig sikring. Bruke varsellys på kjøretøy. Følge arbeidsvarslingplan.	K5/S3	K4/S2	EN	Før oppst art	8c-3
3	Gravearbeider	Personskade ansatt. Detonering av forsager fra tidligere entrepriser. Klemskader, ustabile masser (ras)	Ha en plan for nødvendig sikring ved gravearbeider. Tilstrekkelig skråning, og vurdere hvor det er egnet å deponere masser. Vurdere bruk av grøftekasse. Ved funn av forsager må arbeid stoppes og BH kontaktes.	K4/S3	K2/S2	EN	Før oppst art	8c-4
4	Arbeid nær installasjoner i grunnen, høyspent i jord og luft	Personskade med strøm, overslag	Påvisning, visuell orientering og kontakt med eier av infrastruktur (HS, LS, VA etc) Utvis stor forsiktighet ved usikkerhet om hvor det er kabler. Arbeid i hht strømeiers restriksjoner	K4/S3	K2/S2	EN	Før oppst art	8c-1 8c-2
5	Arbeid i nærhet av jernbanelinjen og planoverganger	Personskade med strøm, overslag Påkjørsel i planovergang	Sikkerhetsmann fra Bane NOR. Følge BANE NOR sine sikkerhetsrutiner. Bruke SVV sin sjekklister for "Arbeid nær jernbane". (se vedlegg til SHA-planen)	K4/S3	K2/S1	EN	Før oppst art	8c-1 8c-2
6	Arbeid med varm asfalt	Personskade, brannskader ved kontakt med varme masser. Fare for helseskade ved innånding av gasser fra varme masser.	Bruke egnet verneutstyr. Alltid ha egnet førstehjelpsutstyr på plass og branngel. Benytt pustevern når det er fare for innånding av gass. Sjekk beskrivelse i HMS-datablad.	K3/S3	K2/S1	EN	Før oppst art	8c-13 8c-14
7	Arbeid nær vann	Fare for drukning Vannskade på maskin/kjøretøy	Vurdere behovet for tilgjengelig redningsutstyr. Vest. Sikre fluktveier fra maskin. Ha sikre arbeidsrutiner nærme vann. Vurdere om grunnforholdene tåler belastningen til tunge maskiner.	K5/S3	K2/S1	EN	Før oppst art	8c-7

8	Arbeid under flom Opprensning etter ras/flom/uvær	Personskade ansatt, personskade 3. part og skade på materiell/utstyr. Arbeid nær vann kan medføre nedkjøling og drukning.	Kartlegge arbeidsoppgaver før start. Vurdere særskilt risikovurdering der det er fare for personskader. Vurdere grunnforhold og om det skal være redningsvester tilgjengelig. Vurdere behov for redningsbåt. Sette opp sikringsutstyr som hindrer 3 part å komme inn i arbeidsområdet. Vurdere å legge om veier for biltrafikk og myke trafikanter. Grunnforhold må vurderes før oppstart. Vurdere bistand fra geolog	K5/S3	K3/S2	EN	Før oppst art	8c-4, 8c-7, 8c-10
9	Rensk av fjellskjæringer	Personskade ansatt, personskade 3. part Skade pga fallende gjenstander eller at ansatt faller under arbeid. Fallende gjenstander eller maskiner kan skade 3.part Støte på udetonert sprengstoff fra tidligere entrepriser. Gamle forsagere kan gå av.	Sette opp sikringsutstyr som hindrer 3 part å komme inn i arbeidsområdet. Vurdere å legge om veier for biltrafikk og myke trafikanter. Utøve stor forsiktighet og ha godkjent utstyr for arbeid i høyden. Plassere maskiner og ansatte slik at sikkerheten ivaretas. Ingen ferdsel under området der det drives fjellrensk. Ved funn av sprengstoff må arbeid stoppes og BH kontaktes.	K4/S3	K3/S2	EN	Før oppst art	8c-4 8c10
10	Sprengningsarbeid	Personskade ansatt, personskade 3. part, materiell skade/utstyr - forsager Fare for skade på ansatt ved sprengning Fare for skade på materiell hos EN og 3 part ved sprengning Støte på udetonert sprengstoff ved boring, pigging og graving/utlasting	Følge Innlandet fylkeskommune sine rutinger med oppstartsmøte før sprengningsarbeid starter. Gå gjennom sprengningsområder før trafikk blir satt på igjen. Ved funn av udetonert sprengstoff må arbeid stoppes og BH kontaktes. Sørge for evakueringsplaner og sikre mot sprut fra salver.	K5/S3	K3/S1	EN	Før oppst art	8c-5

11	Arbeid i høyden	Personfall fra maskiner-stillas, fallende gjenstander som kan treffe 3.part.	Der hvor kollektiv godkjent sikring ikke kan benyttes skal, fallsikringsutstyr brukes. Nødvendig dokumentert opplæring i bruk av utstyret skal gis. Korger og lifter skal være godkjent for personløft. Sikring mot fallende gjenstander. Hakestropp på hjelm. Sikre arbeidsstedet med sikringsmateriell. Vurdere omkjøringsveier. Etablere sikre gang- og sykkelveier forbi arbeidsområdet.	K4/S3	K3/S1	EN	Før oppst art	8c-10
12	Arbeid som kan gi helseskadelig eksponering for støv, gass, støy eller vibrasjoner	Fare for at ansatte blir eksponert av for høye verdier av giftige kjemikalier, støv og gasser som kan gi senskader.	Vurdere bruk av egnet åndedrettsvern og hørselvern. Verneutstyr ihht HMS-datablad. Tilgjengelig førstehjelpsutstyr ihht HMS-datablad	K4/S3	K1/S2	EN	Før oppst art	8c-13
13	Tining av stikkrenner	Fall på glatt underlag som kan medføre personskade. Brannskade pga varm damp	Opplæring i bruk av utstyret. Sikre underlag med strøsand eller benytte vernesko med pigger/brodde. Benytte personlig verneutstyr	K4/S3	K2/S2	EN	Før oppst art	
14	Arbeid og transport med tunge elementer Eks bytte stikkrenner, støttemur	Klemfare, fallende gjenstander	Rutiner for hengende last Rutiner for kontroll av løfteutstyr og sjekk av stropper Rutiner ved transport Rutiner for lagring av materiell langs veg.	K4/S2	K2/S1	EN	Før oppst art	
15	Manuell rydding	Påkjørsel, kuttskader, personskade	Personlig verneutstyr, opplæring i bruk av utstyr, arbeidsvarsling	K3/S3	K2/S2	EN	Før oppst art	8c-3
16	Maskinell vegetasjonsrydding	Påkjørsel av maskin, nedfall som kan gi skade på 3.part, brudd i materiell som kan skade 3. part	Godkjent maskin, opplæring i bruk av maskin, sertifisering, arbeidsvarsling	K3/S3	K2/S2	EN	Før oppst art	8c-3

9. Rutiner for endring og oppdatering av SHA-planen

Benytt eget skjema (vedlegg til SHA-planen) når det er behov for endringer av SHA-planen. Endringene behandles i byggemøter, og skjemaet legges ved byggemøtereferatene. Når SHA-planen er oppdatert, skal dette loggføres i tabell «Revidering av SHA-planen» på side 3 i denne planen.

Følgende endringer medfører oppdatering i SHA-plan:

- Endringer i byggherres og entreprenørens organisasjon
- Endringer i fremdriftsplanen som har betydning for sikkerheten
- Endring av spesifikke tiltak (risikovurdering)
- Spesifikke gjennomføres ikke i henhold til planen
- Beskrivelse av nye risikoforhold
- Omprosjektering som krever ny risikovurdering, nye spesifikke tiltak og/eller endring i fremdriftsplanen

Entreprenørens plikter

Hovedentreprenør/sideentreprenør skal straks melde til byggherren når det avdekkes endringer som har betydning for SHA-planen i forhold til punktene over. Dersom det oppstår vesentlige endringer som gjelder risikoforhold, skal entreprenør/sideentreprenør straks melde byggherren, og framlegge konkrete forslag til risikoreduserende tiltak som bidrar til å øke sikkerheten.

Entreprenøren/sideentreprenør skal orientere sine ansatte og underentreprenører om endringer i SHA-planen.

Byggherres plikter

Byggherren ved KU skal vurdere endringsforslagene, eventuelle drøfte forslag til løsninger før beslutning om tiltak tas. Det er byggherren ved KU som vedtar endringene.

Byggherren skal fortløpende oppdatere SHA-planen når det oppstår endringer i planforutsetningene som har betydning for arbeidstakernes liv og helse.

Vedlegg 1 til SHA-plan: Varslingsplan

Tallene 1-4 i varslingsplanen på neste side viser i hvilken rekkefølge varslingen skal skje. Dersom byggeleder ikke nås må man varsle neste ledd i varslingsplanen.

Varslingsplan må tilpasses det enkelte prosjekt. Røde bokser skal ikke fjernes.

Varslingsplanen skal gjelde for alle kritiske hendelser (skader, nesten-ulykker og farlige forhold). Varslingsplan må henges opp på naturlige plasser, som HMS-tavler og prosjektkontor.

VTS

VTS skal alltid varsles ved alvorlige ulykker. I varslingsplan er det laget to varslingslinjer til VTS. Primært skal den som oppdager hendelsen informere VTS. Byggeleder må sikre at VTS er varslet.

Arbeidstilsynet og politi

Arbeidstilsynet og nærmeste politimyndighet skal alltid varsles ved alvorlige personskader eller dødsfall i forbindelse med arbeid.

<https://www.arbeidstilsynet.no/kontakt-oss/melde-ulykke/>

Selv om hendelser ikke medfører personskader bør man alltid vurdere å kontakte både politi og Arbeidstilsyn. Det kan være relevant for nevnte etater å ha kunnskap om hendelsen. Det kan også være noen som har observert hendelsen og kontakter offentlige etater.

Arbeidstilsynet skal alltid varsles ved alvorlige faresituasjoner ved bergarbeid.

Strømulykker:

Ved strømulykke skal følgende skjema benyttes til DSB (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap): <https://www.dsb.no/lover/elektriske-anlegg-og-elektrisk-utstyr/artikler/elulykker-og-stromskader/>.

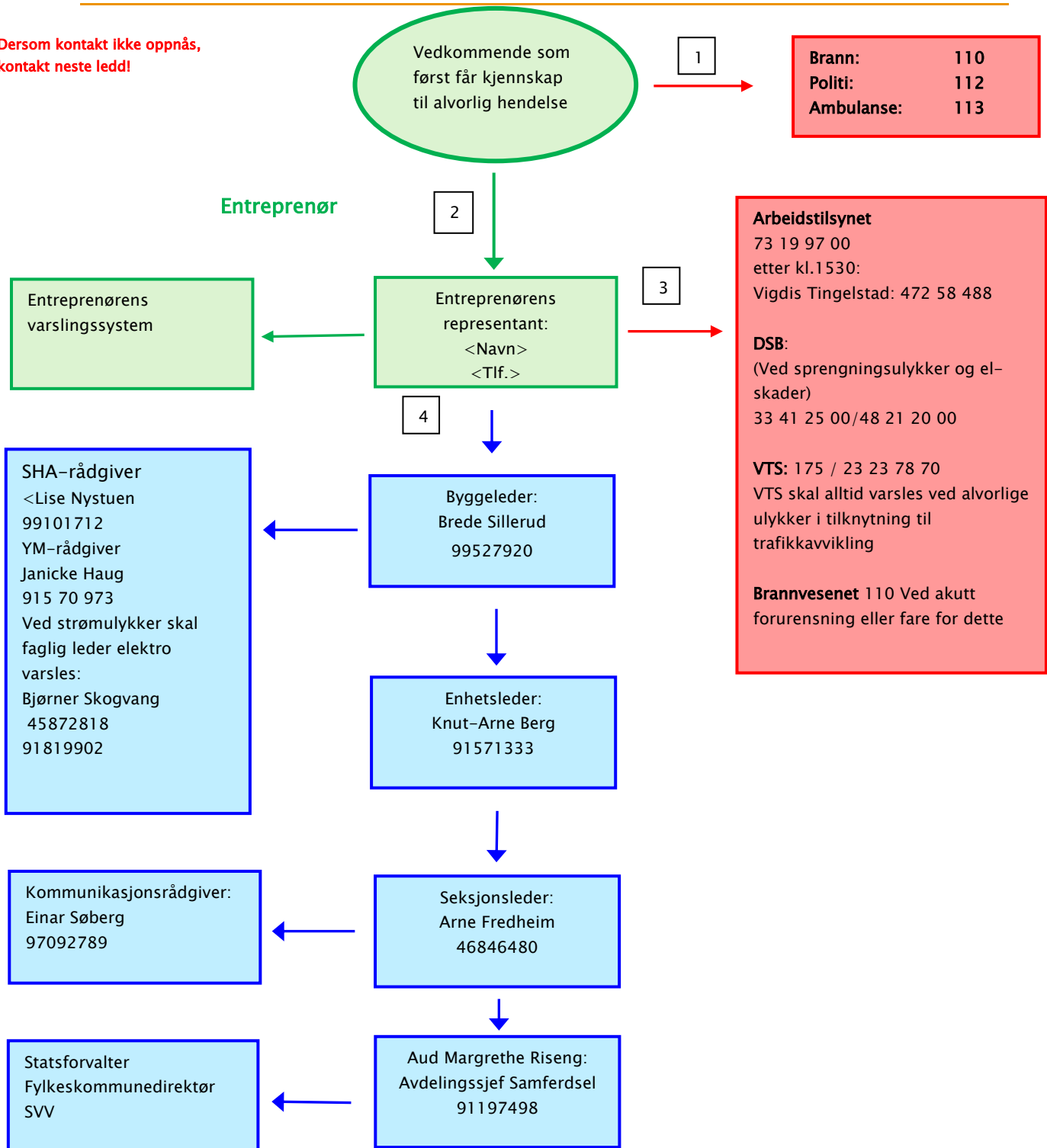
Alvorlige strømulykker skal i tillegg meldes per telefon til DSB på 33 41 25 00 (sentralbord) eller til DSB vakt på telefon 482 12 000.

Oppfølging av K4-K5 hendelser

Byggherre skal følge «Prosedyre Byggherrens oppfølging av kritiske hendelser».

HMS varslingsplan

Dersom kontakt ikke oppnås,
kontakt neste ledd!

Heltrukket rød linje: Varslingslinje til redningstjeneste, VTS og tilsynsmyndigheter.

Heltrukket grønn linje: Varslingslinje til entreprenørens egen organisasjon og byggeleder.

Heltrukket blå linje: Ordinær varslingslinje i byggherreorganisasjonen.

Vedlegg 2 til SHA-planen: Melding om endring til SHA-planen, Samferdselsavdelingen

Kan benyttes av alle kontraktsparter, referatføres i byggemøte

Kontrakt: Entreprenør:	Dato:	Byggeleder:	Anleggsleder:
Endring	Kryss	Beskrivelse	
Endring i organisasjon			
Endring i framdriftsplanen som har betydning for sikkerheten			
Endring av spesifikke tiltak (risikovurdering)			
Spesifikke tiltak gjennomføres ikke i henhold til planen			
Beskrivelse av nye risikoforhold			
Omprosjektering som krever ny risikovurdering, nye spesifikke tiltak og/eller endring i fremdriftsplanen			
Andre forhold i SHA-planen			
Behandlet i byggemøte	Dato:	SHA-plan oppdatert	Dato: